

[Paul Møller.]

naliteter på Cypern stiller NATO over for en ny opgave. Det er muligt, at et samarbejde om en sådan opgaves løsning kan have en vis styrkende betydning for Atlantsammenslutningen, men på forhånd kan man nok tvivle herpå, fordi Cyperns egen regering, så vidt vi kan forstå, stiller sig vaklende over for et sådant NATO-samarbejde, fordi Frankrig har meldt fra, og fordi det trods alt drejer sig om en ulykkelig konflikt mellem to NATO-stater, en strid, som ikke på forhånd kan formodes at styrke sammenholdet inden for NATO.

Jeg har gerne villet gøre disse bemærkninger om andre politiske problemer end de markedsøkonomiske, der ligger os alvorligt på sinde. Vi ved, at NATO-pagten udløber om få år; så er der i hvert fald fri opsigelsesadgang, og det er muligt, at hele alliancen kommer i støbeskeen i løbet af kortere tid. Jeg tror derfor, det er rigtigt, at vi får fri drøftelse herhjemme af alle NATO-alliancens problemer, således at vor stilling kan afklares, inden fornyelse skal finde sted.

Som det ofte er sagt fra vor side, tror vi ikke på en løsning af vore og Europas markedsøkonomiske problemer, medmindre vi tager fat på at få løst de politiske problemer, som skiller, og vi ser ikke som helhed nogen løsning i de begivenheder og perspektiver, der har fundet sted i løbet af de seneste måneder. Derfor skal man heller ikke vente, at forhandlingerne om en sammenslutning af de to markedsorganisationer ligger lige for. De økonomiske forudsætninger er heller ikke de bedste, måske netop fordi — hvor mærkeligt det kan lyde — den europæiske velstandsudvikling er så overvældende. Incitamentet til at slutte de to markedsorganisationer sammen er ikke så kraftigt, som det kunne være under andre og hårdere økonomiske kår.

Markedsadskillelsen lægger tilsyneladende ingen alvorlige hindringer i vejen for en fortsat velstandsstigning. Dette skyldes måske, at vi endnu lever i en periode, hvor man inden for begge markedsområder kan accelerere i kraft af sin egen nye sammenslutning. Samhandelen inden for de seks og inden for de syv kan stige stærkt, det nye marked er ikke dækket, og den gradvise afskæring fra de seks' marked har for vort vedkommende endnu ikke sat sig følelige

spor, dels fordi landbrugsplanerne kun er i deres vorden, dels fordi de seks' ydre toldtariffer endnu ikke er fuldt opbygget, og endelig fordi produktivitets- og konkurrenceevnen udvikler sig nogenlunde i samme takt i begge markedsområder. Der er derfor ikke kommet noget afgørende brud på fremgangslinjen i noget vesteuropæisk lands økonomiske vilkår, så presset, der skulle føre til ny orientering, har ikke været til stede i en sådan grad, at det har fremtvunget en løsning.

Ulykkeligvis for os ser det ud til, at vi er det første land, som vil lide alvorlige tab ved markedsdelingen, både fordi landbrugs-eksporten spiller en så væsentlig rolle for vor økonomi, og fordi den efter alle sole-mærker at dømmes ikke vil kunne undgå at mærke følgerne af den forholdsvist protektionistiske landbrugspolitik, som de seks nu har bundet sig til. Hvornår disse landbrugsregulativer træder i kraft, ved vi ikke, men der er vel kun et par måneder tilbage. Den europæiske høst og efterspørgselen på det europæiske marked vil derefter blive afgørende for, om vor eksport kan opretholdes i samme omfang som tidligere. Men den første del af landbrugsordningerne, som for længst er trådt i kraft, har føleligt svækket vor eksport på de vareområder, de vedrører.

Danmark må over for den situation, der kan opstå, stå frit. Vore forhandlere kan ikke være bundet til det direktiv, som folkettingen under helt andre forudsætninger afgav i august 1961. Vi husker alle, hvorfor vi vedtog denne beslutning. Det skyldtes meddelelsen om, at forhandlingerne skulle påbegyndes mellem Storbritannien og de seks. Vi ved alle, at disse forhandlinger er afbrudt på ubestemt tid og foreløbig har været det et år. Vi kan derfor ikke sige, at vi befinder os i samme situation, som vi var i i august 1961, og vi ville ikke i dag have fundet på at træffe en beslutning, der lignede den, vi traf i august 1961. Danmark kan ikke være afhængig af, om England vil eller kan komme i forhandling. Vi må derfor kunne diskutere spørgsmålet lige så åbent som før august 1961, da England forandrede sin kurs. Vi må fastlægge vor egen politik udelukkende ud fra vore egne politiske og økonomiske bedømmelser. Så langt håber jeg da, at alle vil kunne enes i det høje ting, at vi fastlægger vor politik ud fra vor egen